

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ОБСЯГІВ ЗАЛИШКУ ПАЛЬНОГО: ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ

Складовою частиною виробничих запасів є паливно-мастильні матеріали (далі – ПММ), які складають основну статтю витрат при експлуатації автотранспорту.

Для того, щоб витрати на ПММ повною мірою враховувалися при визначенні податкових витрат, необхідно не тільки підтвердити їх документально, але забезпечити відповідність нормативних витрат пального фактичним даним. Обов'язковим доповненням до поточного документування господарських операцій є проведення інвентаризації, з метою виявлення нестач або надлишків ПММ.

Інвентаризація ПММ – це перевірка і документальне підтвердження їх наявності, використання та списання. На кожному підприємстві обов'язковим є проведення інвентаризації залишків палива у баках автомобілів, у талонах та резервуарах з відповідним оформленням інвентаризаційних описів на кожне 1 число місяця.

Інвентаризація обсягів залишків пального здійснюється відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02 вересня 2014 р. № 879 [2], з урахуванням особливостей, визначених п. 13 Інструкції про порядок приймання, транспортування, зберігання, відпуску та обліку нафти і нафтопродуктів на підприємствах і організаціях України, затвердженої спільним наказом Міністерства палива та енергетики України, Міністерства економіки України, Міністерства транспорту та зв'язку України, Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 20 травня 2008 р. № 281/171/578/155 [1].

Проведення інвентаризації ПММ є обов'язковим:

- перед складанням річної фінансової звітності;
- у разі зміни матеріально-відповідальних осіб;
- у разі встановлення фактів крадіжок або зловживань, псування цінностей (на день встановлення таких фактів) в обсязі, визначеному керівником підприємства [2].

П. 6 Положення № 879 передбачено, що суцільною інвентаризацією мають бути охоплені всі види зобов'язань та всі активи підприємства, незалежно від їх місцезнаходження [2].

В Акті інвентаризації обсягів залишку пального, який заповнюється відповідно до Порядку заповнення та подання Акта інвентаризації обсягів залишку пального, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2016 р. № 219 зазначаються обсяги залишку пального: нафтопродукти, скраплений газ, паливо моторне альтернативне, паливо моторне сумішеве, речовини, що використовуються як компоненти моторних палив, інші види пального станом на 00 годин 01 березня 2016 р. [3].

Акт складається:

- особою, що здійснює реалізацію пального та яка зареєстрована платником акцизного податку щодо обсягів залишку пального, отриманого від інших суб'єктів господарювання (складається особою, що здійснює реалізацію пального, в тому числі виробником та імпортером).

- особою, яка є власником пального, – щодо обсягів залишку пального, наявних в місцях зберігання у власних або орендованих ємностях, ємностях для транспортування, а також обсягів залишку пального, переданих іншим суб'єктам господарювання на підставі договорів зберігання. Не включаються в Акт такою особою обсяги залишку пального, передані іншим суб'єктам господарювання згідно з договорами комісії, доручення (в тому числі на комісійно-довірчу реалізацію) та іншими аналогічними договорами;

- особою, якій пальне передано згідно з договорами комісії, доручення (в тому числі на комісійно-довірчу реалізацію) та іншими аналогічними договорами, - щодо обсягів залишку пального за такими договорами;

- особою, яка здійснює виробництво пального на підставі договорів про виробництво із сировини замовника, щодо обсягів залишку такого пального [3].

Обсяги залишку пального в Акті проставляються в кілограмах та літрах, приведених до температури 15⁰С, з округленням до двох знаків після коми [3].

Відповідальність за достовірність зазначених у Акті відомостей несуть особи, які підписали Акт – керівник та головний бухгалтер підприємства.

Платник податку зобов'язаний протягом 20 календарних днів, починаючи з 01 березня 2016 р., подати до контролюючого органу за основним місцем обліку Акт в електронній формі відповідно до порядку подання податкових документів в електронному вигляді з дотриманням умови щодо реєстрації електронного цифрового підпису підзвітних осіб, затвердженого в установленому порядку [3].

У разі виявлення надлишків нафтопродуктів їх оприбутковують зі збільшенням доходу звітного періоду підприємства. Нестача запасів у межах норм природного убутку, виявлена під час інвентаризації, списується за розпорядженням керівника на витрати підприємства. Норми природного убутку можуть застосовуватися лише у разі виявлення фактичних нестач і після взаємозаліку нестач цінностей і лишків внаслідок пересортиці. За відсутності норм природного убутку втрата розглядається як нестача понад норму [2].

У разі виявлення перевитрат палива його вартість списують за рахунок водія (якщо доведено його вини) або за рахунок прибутку підприємства (якщо вини водія не доведено).

Література

1. Інструкція про порядок приймання, транспортування, зберігання, відпуску та обліку нафти і нафтопродуктів на підприємствах і організаціях України, затверджена спільним наказом Міністерства економіки України, Міністерства транспорту та зв'язку України, Міністерства палива та енергетики України, Державного комітету з питань технічного регулювання та споживчої політики України № 281/171/578/155 від 20 трав. 2008 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

2. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 879 від 02 вер. 2014 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

3. Порядок заповнення та подання Акта інвентаризації обсягів залишку пального, затверджений Наказом Міністерства фінансів України № 219 від 25 лют. 2016 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.